

«Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΣΟΥΗΔΙΑ - ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ»

Εισηγητής: Εμμανουήλ Μορφιαδάκης
Αντιδήμαρχος στο Δήμο Μάλμοε

A. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στη Σουηδία

Ιστορικό

Η Ελλάδα και η Σουηδία έχουν περίπου τον ίδιο πληθυσμό. Η Ελλάδα έχει 10,2 και η Σουηδία 9 εκατομμύρια. Η πρωτεύουσα της Σουηδίας, η Στοκχόλμη έχει 1 εκατομμύριο κατοίκους ενώ η Αθήνα περίπου 3,2 εκατομμύρια.

Η τοπική αυτοδιοίκηση στη Σουηδία έχει τις ρίζες της ήδη από τον 16 αιώνα. Επί της εποχής του βασιλιά Gustav Wasa απέκτησαν οι κοινότητες της Σουηδίας υπευθυνότητα για την δημοτική εκπαίδευση καθώς και για θέματα υγείας, νοσηλείας και θέματα οδικής συντήρησης.

Στις αρχές του 1800 εδραιώθηκε και δυνάμωσε η τοπική αυτοδιοίκηση. Από το 1817 παίρνονται οι κοινοτικές αποφάσεις με το πλειοψηφικό. Το δικαίωμα ψήφου το έχουν όμως μερικοί. Δικαίωμα ψήφου για όλους άρχισε να ισχύει για τους άντρες το 1909 και για τις γυναίκες το 1921.

Ο όρος Δημαρχία ισχύει από το 1863. Τώρα ποια υπάρχει αυτοδιοίκηση και δικαίωμα φορολόγησης του πολίτη.

Το 1952 έγινε μια μεγάλη μεταρρύθμιση με την συγχώνευση πολλών δήμων και κοινοτήτων. Από 2500 Δήμους και κοινότητες συγχωνεύτηκαν σε 1.037. Κανένας Δήμος δεν έπρεπε να έχει λιγότερους από 3.000 κάτοικους. Σύντομα αποδείχτηκε όμως ότι οι μικροί σε πληθυσμό Δήμοι δεν μπορούσαν να αντεπεξέλθουν στα καθήκοντα τους όσον αφορά την δημοτική εκπαίδευση για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας και την φροντίδα γερόντων.

Το 1961 έγινε άλλη μια μεταρρύθμιση έτσι ώστε κανένας Δήμος να μην έχει λιγότερο πληθυσμό από 8.000 κατοίκους. Οι Δήμοι μειώθηκαν στους 277 (το 1977). Σήμερα υπάρχουν 290 δήμοι.

Υποχρεώσεις των δήμων

Σύμφωνα με τον νόμο οι δήμοι έχουν αρμοδιότητες π.χ.

- Κοινωνική υπηρεσία (φροντίδα παιδιών προσχολικής ηλικίας και γερόντων, βοήθεια απόρων)
- Πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια εκπαίδευση και εκπαίδευση ενηλίκων
- Πολεοδομία και ανοικοδόμηση
- Υγεία και ιατρική περίθαλψη
- Καθαριότητα και περισυλλογή/βιολογικό καθαρισμό λυμάτων
- Ύδρευση και αποχέτευση
- Διατήρηση οδικού δικτύου (αφορά τους μεγάλους δήμους όπως το Μάλμοε)
- Αστική συγκοινωνία (αφορά τους μεγάλους δήμους όπως το Μάλμοε)

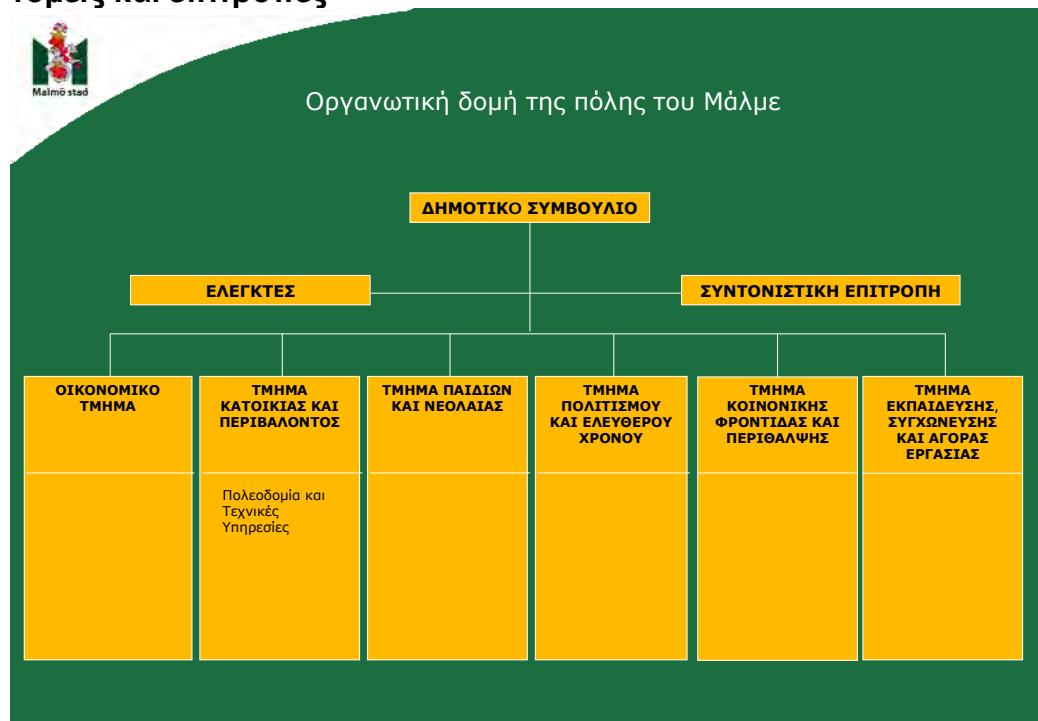
Υποχρεώσεις τις οποίες αναλαμβάνει το κράτος π.χ.

- Νομοθεσία
- Δημόσια τάξη και Ασφάλεια
- Οικονομική πολιτική, συμπεριλαμβανομένου του άμεσου και έμμεσου φόρου
- Εξωτερική πολιτική
- Εθνική άμυνα
- Πολιτική αγοράς εργασίας
- Ανώτατη παιδεία
- Κρατικές επιχειρήσεις

Μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο οι δημόσιες υπηρεσίες αναπτύχθηκαν σημαντικά και έφτασαν σε πολύ υψηλά επίπεδα. Ως τα μέσα τις δεκαετίας του 50, το κράτος είχε την ευθύνη για το μεγαλύτερο μέρος των δημοσίων υπηρεσιών. Σήμερα οι δήμοι και οι νομαρχίες έχουν αναλάβει τα 2/3 των δημοσίων υπηρεσιών. Το 1992 έφτανε το κρατικό μερίδιο του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος κοντά στο 10%. Το μερίδιο των δήμων και νομαρχιών ήταν 20,6%. Σήμερα, μόνο το μερίδιο των δήμων από το ακαθάριστο εθνικό προϊόν, φτάνει σχεδόν το 20%.

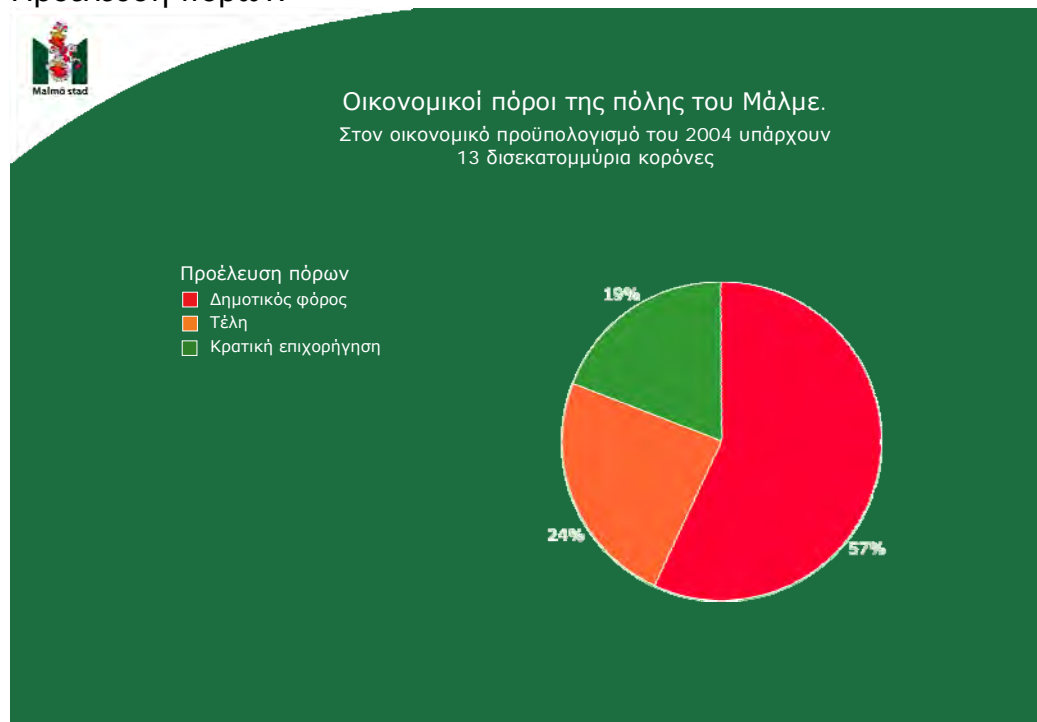
Η οργανωτική δομή στο Μάλμοε έχει ως εξής

Η οργανωτική δομή της πόλης του Μάλμοε αποτελείται από διάφορους τομείς και επιτροπές

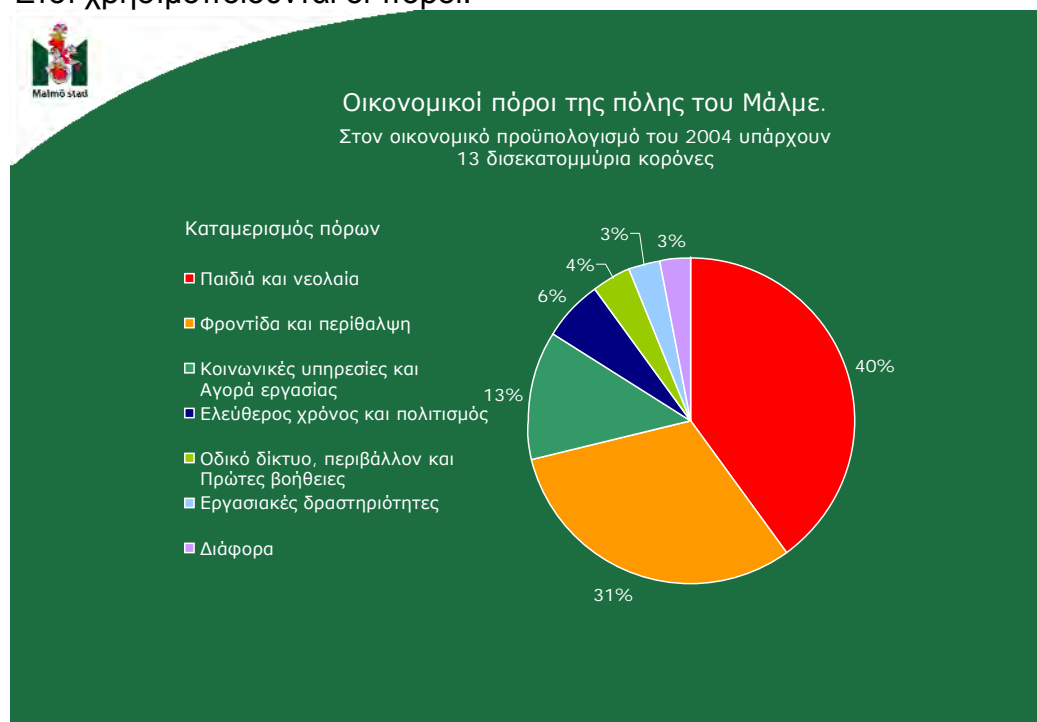
Οι οικονομικοί πόροι της πόλης του Μάλμμε, 13 δισεκατομμύρια κορόνες στον οικονομικό προϋπολογισμό του 2004

Προέλευση πόρων.

Οι οικονομικοί πόροι της πόλης του Μάλμμε, 13 δισεκατομμύρια κορόνες στον οικονομικό προϋπολογισμό του 2004

Έτσι χρησιμοποιούνται οι πόροι.

Η οργανωτική δομή της Τεχνικής Υπηρεσίας

Οικονομία της Τεχνικής Υπηρεσίας. Προϋπολογισμός 2004

Τεχνική Υπηρεσία
Οικονομία-προϋπολογισμός 2004

Οικονομικός προϋπολογισμός λειτουργίας σε εκατομμύρια κορόνες

	Εσοδα	Εξοδα	Από δημοτικούς φόρους
Σύνολο	855	1 227	372
Τμήμα ακινήτων	189	124	- 65 *
Τμήμα οδοποιίας	169	606	437
Τμήμα ύδρευσης και αποχέτευσης	497	497	0

* Η δραστηριότητα αυτή είναι με κέρδος

Προϋπολογισμός επενδύσεων σε εκατομμύρια κορόνες = 574

Τμήμα ακινήτων	190
Τμήμα οδοποιίας	236
Τμήμα ύδρευσης και αποχέτευσης	148

Σκοποί της Τεχνικής Υπηρεσίας

- Δημιουργία ενός ελκυστικού περιβάλλοντος στο Μάλμε
- Εκμετάλλευση καινούργιων περιοχών για κατοικίες και δραστηριότητες
- Διαχείριση των οικόπεδων της πόλης (οικόπεδα ή εδάφη που προορίζονται για καλλιέργεια) μακροπρόθεσμα με σωστό και αποτελεσματικό τρόπο
- Επίλυση προβλημάτων όσον αφορά την ύδρευση, αποχέτευση και περισυλλογή σκουπιδιών/λυμάτων με ένα σίγουρο και αποτελεσματικό τρόπο

B. Το εκλογικό σύστημα της Σουηδίας

Στην Σουηδία υπάρχουν τρία εκλεγόμενα επίπεδα οργάνων για την διοίκηση της χώρας.

1. Βουλή
2. Νομαρχίες (20) και
3. Δήμοι (290)

Κάθε τέταρτο έτος διεξάγονται γενικές εκλογές για αυτά τα πολιτικά όργανα. Δικαίωμα ψήφου έχουν όλοι οι Σουηδοί υπήκοοι που κατά την ημέρα των εκλογών έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους. Στις Νομαρχιακές και Δημοτικές εκλογές έχουν επίσης δικαίωμα ψήφου και ξένοι υπήκοοι που όμως κατοικούν στη Σουηδία (είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του δήμου) το λιγότερο τρία χρόνια. Οι εκλογές διεξάγονται ταυτόχρονα (την ίδια ημέρα) και για τα τρία αυτά όργανα. Ημέρα εκλογών είναι η τρίτη Κυριακή του μήνα Σεπτέμβρη.

Το εκλογικό σύστημα ρυθμίζεται λεπτομερώς από τον εκλογικό νόμο που είναι κοινός για τις βουλευτικές, νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές. Η κυβέρνηση έχει καταθέσει υπόμνημα στην βουλή με πρόταση για καινούριο εκλογικό νόμο. Ο καινούριος νόμος σημαίνει ότι οι δήμοι αναλαμβάνουν την ευθύνη των εκλογών. Αυτό σημαίνει ότι εκτός των άλλων οι δήμοι αναλαμβάνουν την ευθύνη και για τα δημοψηφίσματα που διεξάγονται στη χώρα.

Βουλευτικές εκλογές

Ισχύει η απλή αναλογική. Αυτό σημαίνει ότι οι έδρες μοιράζονται ανάλογα του αριθμού των ψήφων που κάθε κόμμα έλαβε. Οι εκλογές χαρακτηρίζονται ως κομματικές εκλογές. Λίγοι Σουηδοί γνωρίζουν τα ονόματα των πολιτικών που τους αντιπροσωπεύουν στις εκλογικές τους περιφέρειες.

Μόνο τα πολιτικά κόμματα μοιράζουν τις έδρες. Αυτό ισχύει τόσο στις βουλευτικές, νομαρχιακές όσο και στις δημοτικές εκλογές.

Για την βουλή εκλέγονται 349 βουλευτές.

Η χώρα είναι διαιρεμένη σε 29 εκλογικές περιφέρειες.

Από τις 349 έδρες της βουλής οι 310 είναι, όπως ονομάζονται, σταθερές περιφερειακές έδρες. Προκαθορίζονται στις εκλογικές περιφέρειες βάσει του αριθμού των ψηφοφόρων σε κάθε εκλογική περιφέρεια. Για παράδειγμα το Μάλμοε είναι ξεχωριστή περιφέρεια και αυτή την περίοδο έχει 8 σταθερές έδρες. Οι 39 έδρες είναι κατ'ονομασία οι συμπληρωματικές έδρες. Αυτές μοιράζονται μεταξύ των κομμάτων σαν η χώρα να ήταν μία εκλογική περιφέρεια.

Οι βουλευτικές εκλογές Σουηδίας κατά το 2002 είχαν ως εξής:

	Σύνολο εδρών κατά κόμμα	Γυναίκες	Άντρες	% έδρες	% ψήφοι
Σοσιαλδημοκρατικό εργατικό κόμμα	144	68	76	41,2	39,8
Μετριοπαθές συγκεντρωτικό κόμμα	55	22	33	15,7	15,3

Λαϊκό κόμμα, φιλελεύθεροι	48	23	25	13,8	13,4
Χριστιανοδημοκρατικό κόμμα	33	10	23	9,5	9,1
Αριστερό κόμμα	30	14	16	8,6	8,4
Κέντρο	22	11	11	6,3	6,2
Περιβαλλοντικό κόμμα, οι πράσινοι	17	10	7	4,9	4,7
Άθροισμα	349	158	191	100	96,9

Ένα κόμμα για να δικαιούται συμμετοχή στη βουλή απαιτείται να έχει πάρει το λιγότερο το 4% των ψήφων στη χώρα ή το λιγότερο το 12% των ψήφων μιας εκλογικής περιφέρειας. Πολλά κόμματα μένουν εκτός βουλής λόγω του ορίου του 4%.

Νομαρχιακές εκλογές

Η Σουηδία διαιρείται σε 20 νομούς.

Οι νομαρχίες έχουν συντονιστικές αρμοδιότητες ειδικά σε θέματα που απαιτούνται μεγάλοι οικονομικοί πόροι.

Κεντρικό έργο είναι η ευθύνη για υγεία και περίθαλψη, λαϊκή οδοντιατρική περίθαλψη, συγκοινωνίες, κάποια πανεπιστημιακή και γυμνασιακή εκπαίδευση καθώς και κοινά πολιτιστικά και περιβαλλοντικά προβλήματα.

Διοικείται από το νομαρχιακό συμβούλιο.

Επίσης και στις νομαρχιακές εκλογές υπάρχει όριο. Το λιγότερο 3% των ψήφων απαιτείται για να αντιπροσωπευθεί ένα κόμμα.

Δημοτικές εκλογές

Η Σουηδία έχει 290 δήμους.

Στις δημοτικές εκλογές δεν υπάρχει όριο ψήφων. Αυτό σημαίνει ότι και μικρά κόμματα έχουν μεγαλύτερη ευκολία να αντιπροσωπευθούν στο δημοτικό συμβούλιο από ότι έχουν στις βουλευτικές και νομαρχιακές εκλογές.

Στις εκλογές του 2002 το Μάλμοε είχε 208.536 κατοίκους με δικαίωμα ψήφου. Από αυτούς ψήφισαν οι 151.277.

Εκλέχτηκαν 61 σύμβουλοι για το δημοτικό συμβούλιο (έδρες). Επίσης 35 αναπληρωματικοί.

Σε 108 δήμους υπάρχει σοσιαλιστική πλειοψηφία.

Σε 99 δήμους υπάρχει συντηρητική πλειοψηφία.

Σε 83 δήμους υπάρχει συνασπισμός κομμάτων.